

MEDITATIE OMTRENT HET JAARTHEMA 'IK BEN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS' – 2/3

“Nu zei Maria: “Zie de dienstmaagd des Heren: mij geschiede naar uw woord”. En de engel ging van haar heen”. (Lc 1, 38)

Met deze woorden, uitgesproken door Maria, besluit de dialoog met de engel Gabriël. Maar parallel hiermee bestaat er een tekst, weergegeven door de brief aan de Hebreëën: “Als Hij in de wereld komt, zegt Christus dan ook: Slachtoffers en gaven hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt voor Mij een lichaam bereid... Toen zei Ik: Hier ben Ik. Ik ben gekomen, o God, om uw wil te doen” (Heb 10, 5-7). Dit dubbel ‘ja-woord’, dat van Maria en dat van Jezus, worden één enkel ‘ja-woord’, en alzo is het Woord van God vlees geworden in Maria. In dit dubbele ‘ja-woord’ neemt de gehoorzaamheid van de Zoon een lichaam aan; Maria geeft Hem met haar ‘ja-woord’ een lichaam. In het ‘ja-woord’ van Maria en van Jezus is het ‘ja-woord’ van gans de mensheid omvat, het is aan ons om ons hierbij aan te sluiten. In het ‘ja-woord’ van Bernadette ‘om hier gedurende twee weken naar toe te komen’ is het ‘ja-woord’ besloten van alle bedevaarders van Lourdes, het is aan iedere bedevaarder om zich hierbij aan te sluiten.

Wanneer de Dame van Massabielle op 25 maart 1858, feest van de Aankondiging, haar naam onthult, “Ik ben de Onbevleete Ontvangenis”, onthult ze in Lourdes haar diepste identiteit, als de bevoorrechte vrucht van haar ‘ja-woord’ aan het Woord van God.

De Onbevleete Ontvangenis mogen we niet louter verstaan als een persoon in haar morele zuiverheid, ondanks het feit dat wij allemaal neerknielen voor de morele zuiverheid van Maria.

Men kan de uitdrukking ‘Onbevleete’ ook verstaan als het ‘aangegrepen worden’ van een persoon door God en tegelijkertijd als de ‘aanvaarding door het geloof’ van deze persoon om mee te werken aan dit Goddelijk project dat haar geleidelijk aan ontvouwd wordt.

Het gaat inderdaad niet om een bijvoeglijk naamwoord maar om een naam, die niet enkel verwijst naar een wezenskenmerk maar bovenal naar een werkelijkheid. Wat is die werkelijkheid? Het is die van de oorspronkelijke schepping, en meer nog die van de uiteindelijke schepping. Met de Onbevleete wordt ons de vervulling van onze menselijkheid ontvouwd want Maria is daarvan het eerste teken. Zij is de meest volmaakte vrucht van het luisteren naar het Woord en van het in de praktijk brengen van dit Woord. Juist daarom is zij het model van elk christelijk leven. En daarom zegt de heilige Paulus dank aan God: “Gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in de hemelen in Christus heeft gezegend met elke geestelijke zegen. In Hem heeft Hij ons uitverkoren vóór de grondlegging der wereld, om heilig en vlekkeloos te zijn voor zijn aangezicht. In liefde heeft Hij ons voorbestemd zijn kinderen te worden door Jezus Christus” (Ef 1, 3-5).

In de persoon van Maria beschouwen wij also het Verbond dat God sluit met de mensheid als een mysterie van vertrouwen en ontvankelijkheid. Maria heeft haar ganse leven beleefd als een zich verlaten op het Woord van God. Maar 'zich verlaten op' betekent niet 'zich zomaar laten doen'. Het gaat veeleer om 'het steeds verblijven in een staat van ontvankelijkheid'. "Nu zei Maria: Ik ben de dienstmaagd van de Heer: mij geschiede naar uw woord" (Lc 1, 38).

Christus is het Woord. Hij is het die ons tot Onbevleeten maakt naar de mate van onze ontvankelijkheid voor zijn Woord. En het is dit Woord dat ons maakt tot een nieuwe werkelijkheid.

« En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; de eerste hemel en de eerste aarde waren verdwenen en de zee bestond niet meer.

En ik zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, van God uit de hemel neerdalen, gereed als aan bruid die zich voor haar man heeft getooid.

Toen hoorde ik een machtige stem die riep van de troon: 'Zie hier Gods woning onder de mensen! Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volk zijn, en Hij, God-met-hen, zal hun God zijn.

En Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn; geen rouw, geen geweent, geen smart zal er zijn, want al het oude is voorbij'.

En Hij die op de troon is gezeten, sprak: 'Zie, Ik maak alles nieuw'. En ik horde zeggen: 'Schrijf deze woorden op, ze zijn onfeilbaar waar'" (Apk 21, 1-5).

Voor ons, bedevaarders van een Mariaal heiligdom, gewild door de Moeder van God, bestaat deze houding van ontvankelijkheid erin om degene die ons geschonken wordt als Moeder, naar het voorbeeld van de heilige Johannes, 'bij ons op te nemen' (Jn 19, 25). Daarin mogen we een uitnodiging zien om ons in overeenstemming te brengen met Christus door in de leer te gaan bij Maria. En voor de bedevaarders van Lourdes door in de leer te gaan bij Bernadette. Deze 'leerschool' is de kroon van het luisteren naar het Woord van God, van het gebed, van het delen met elkaar, van de dienstbaarheid aan de armen en aan de zieken, van de wederzijdse uitwisseling, van de volksvroomheid, van de missionaire geest, van het dienstwerk van de priesters, van de concrete ervaring van het moederlijke gelaat van de Kerk, van de bekering, van het sacramentele leven, van de waarachtige vreugde. Deze leerschool van Maria moet centraal staan op het ogenblik van de pastorale, administratieve en financiële keuzes die we maken. Het 'ja-woord' van Maria en van Jezus zijn er daar één van. En Jozef? Het is interessant hetgeen paus Franciscus ons zegt omtrent het 'ja-woord' van Jozef. Ik nodig u uit om het te lezen:

"God onthulde zijn heilsplan ook aan Jozef in dromen, net zoals Hij met Maria deed, toen Hij haar zijn heilsplan openbaarde. In de Bijbel werden, zoals bij alle oude volkeren, dromen beschouwd als een manier waarop God zijn wil kenbaar maakte aan de mensen.

Jozef was erg verontrust door de onbegrijpelijke zwangerschap van Maria. Hij wilde haar niet 'publiek in opspraak brengen', maar dacht erover na in stilte van haar te scheiden (Mt 1, 19). In een eerste droom helpt de engel hem om zijn ernstig dilemma op te lossen. "Jozef, zoon van David, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen. Het kind in haar schoot is van de Heilige Geest. Zij zal een zoon ter wereld brengen die gij Jezus moet noemen. Want hij zal zijn volk redden uit hun zonden" (Mt 1, 20-21). En het antwoord van Jozef kwam onmiddellijk: "Ontwaakt uit de slaap deed Jozef zoals de engel van de Heer hem bevolen had en nam zijn vrouw tot zich" (Mt 1, 24). Gehoorzaamheid maakt het voor hem mogelijk om zijn drama te overwinnen en Maria te ontzien.

In de tweede droom vraagt de engel Jozef: "Sta op. Neem het kind en zijn moeder. Vlucht naar Egypte en blijf daar tot Ik u waarschuw. Want Herodes komt het kind zoeken om het te doden" (Mt 2, 13). Jozef aarzelde niet te gehoorzamen, ongeacht de ontberingen die het met zich mee zou brengen: "Hij stond op en week in de nacht met het kind en zijn moeder naar Egypte uit. Daar bleef hij tot aan de dood van Herodes" (Mt 2, 14-15).

In Egypte wachtte Jozef met vertrouwen en geduld het teken van de engel af zodat hij veilig terug naar huis zou kunnen gaan.

In een derde droom vertelt de Goddelijke boodschapper hem dat zij die het kind wilden doden, gestorven waren, en gaf hem de opdracht om op te staan met het kind en zijn moeder en terug te keren naar het land van Israël (cf. Mt 2, 19-20). En opnieuw gehoorzaamde Jozef prompt. "Hij stond op, nam het kind en zijn moeder en ging naar het land Israël" (Mt 2, 21). Maar tijdens de terugtocht, "toen hij echter hoorde dat Archelaüs in plaats van zijn vader Herodes over Juda heerste, vreesde hij daarheen te gaan. Van Godswege in een droom gewaarschuwd – nu voor een vierde keer –, begaf hij zich daarom naar het gebied van Galillea. Hier aangekomen vestigde hij zich in een stad, Nazareth geheten" (Mt 2, 22-23).

De evangelist Lucas heeft er in het bijzonder aandacht voor te onderstrepen dat de ouders van Jezus alle voorschriften van de Wet naleefden: de rituelen van de besnijdenis van Jezus, de reiniging van Maria na de geboorte en het opdragen van de Eerstgeborene aan God (cf. Lc 2, 21-24).

In iedere situatie was Jozef in staat zijn eigen fiat uit te spreken, net zoals Maria bij de Aankondiging en zoals Jezus in Getsemane.

In zijn rol als hoofd van een gezin leerde Jozef Jezus gehoorzaam te zijn aan zijn ouders, in opvolging van het gebod van God (cf. Ex 20, 12).

Gedurende de verborgen jaren in Nazareth leerde Jezus in de school van Jozef de wil te doen van de Vader. Die wil is zijn dagelijkse spijs geworden (cf. Jn 4, 34). Zelfs tijdens de moeilijkste momenten van zijn leven in Getsemane koos Jezus ervoor de wil van de Vader te doen boven de zijne, en "werd Hij gehoorzaam tot de dood, tot de dood aan het kruis" (Fil 2, 8). Daarom besluit de auteur van de brief aan de Hebreeënen dat Jezus "gehoorzaamheid geleerd heeft in de school van het lijden" (5, 8).

Uit al deze gebeurtenissen blijkt dat Jozef "geroepen was door God om de persoon en de missie van Jezus op directe wijze te dienen doorheen de uitoefening van zijn vaderschap en dat hij op deze wijze in de volheid van de tijd meewerkte in het grote heilsmysterie en werkelijk een bedienaar is van de verlossing". (Paus Franciscus, Patris Corde).

P. Horacio Brito
Missionaris van de Onbevleete Ontvangenis van Lourdes
Algemeen Aalmoezenier HNDL